

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200520
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200520.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: K. L., bytom Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 01.07.2013 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 44Sd/81/2013-20 zo dňa 2. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/81/2013-20 zo dňa 2. decembra 2013 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.07.2013 z r u š u j e a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.07.2013, ktorým bola navrhovateľovi podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietnutá žiadosť o priznanie starobného dôchodku. Zároveň nebola navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že sa stotožnil so stanoviskom odporkyne, podľa ktorého starobný dôchodok ktorý bol navrhovateľovi priznaný sa považuje za výsluhový dôchodok, pričom naďalej je starobným dôchodkom a jeho vyplácanie vylučuje vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona. Krajský súd sa taktiež stotožnil s názorom odporkyne, že nakoľko u navrhovateľa sa jedná o osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok ako príslušníkovi zboru nápravnej výchovy, je príslušné na hodnotenie dôb jeho dôchodkového poistenia Ministerstvo spravodlivosti, Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktoré je povinné zhodnotiť všetky obdobia dôchodkového poistenia získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, ako aj všetky obdobia získané vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. V zmysle zákona č. 100/1988 Zb. sa na obdobie pred dosiahnutím 18. roku veku neprihliada.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým namietal závery krajského súdu. Nesúhlasil ani s názorom odporkyne, že nie je príslušná rozhodovať o nároku navrhovateľa, pretože sa mu vypláca dôchodok z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Navrhovateľ požadoval preskúmať rozhodovanie o období od 02.07.1956 do 16.12.1961, kedy nebol príslušníkom zboru nápravnej výchovy. Namietal, že odporkyňa používa na podporu judikát NS SR, ktorý sa týka vojakov ozbrojených síl, nie príslušníkov zboru nápravnej výchovy. Žiadal preto, aby odvolací súd vec zrušil a vrátil odporkyni na nové konanie a prikázal jej, aby postúpila vec GR ZVJS a toto aby začalo konať a nanovo posúdilo predmetné obdobie a rozhodlo o nároku na dôchodkovú dávku.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené navrhovateľom v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Z rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky č. GR ZVJS-11750/30-97 zo dňa 12.09.1997 vyplýva, že mu bol od 01.01.1997 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Z rozsudkov NSSR vyplýva, že starobný dôchodok priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení naďalej patrí ako starobný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb. a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 z.z. sa iba považuje, a to najmä na účely valorizácie takéhoto dôchodku podľa ustanovení zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na účely výplaty z osobitného systému sociálneho poistenia policajtov a vojakov. Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Z.z. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok aj podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. Podľa názoru odporkyne súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmavaného rozhodnutia odporkyne. Navrhovala preto, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutia odporkyne zrušiť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25. mája 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ je od 01.01.1997 poberateľom starobného dôchodku, priznaného mu rozhodnutím útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS 11750/30-97 z 12.09.1997 podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia k rozhodnutiu Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky č. GR ZVJS-11750/30-97 z 12.09.1997, ktorým bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb., vyplýva, že mu boli započítané doby od 05.07.1958 do 31.08.1959, od 01.09.1959 do 15.12.1961, od 28.12.1961 do 31.05.1971, od 14.06.1971 do 30.09.1976, od 01.10.1986 do 31.12.1985, od 01.01.1986 do 31.10.1990, od 01.11.1990 do 04.07.1997, od 05.07.1997 do 31.08.1997. Boli teda zohľadnené všetky obdobia od dosiahnutia plnoletosti navrhovateľa do doby priznania starobného dôchodku.

Týmto orgánom bol starobný dôchodok aj vyplácaný. Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 125 ods. 1 uviedol, že za určených podmienok sa starobné dôchodky považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona.

Nie je sporné, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný podľa zákona 100/1988 Zb., tento starobný dôchodok mu naďalej patrí a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa iba považuje. Výsluhový dôchodok podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z.z. mu priznaný nebol, ani mu

naň nevznikol nárok. Keďže navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2005 a starobný dôchodok mu aj bol od 01.01.1997 priznaný, ustanovenie § 273 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. sa na neho nevzťahuje.

Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Takýto záver vyplýva z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, napríklad aj z rozhodnutia, ktoré bolo vydané v obdobnej veci sp. zn. 9So/129/2010 z dňa 24.11.2011 a od ktorého nemá odvolací súd dôvod sa odkloniť. Vyplýva z neho aj to, že žiadosť o starobný dôchodok podľa § 65 zákona bolo možné posúdiť iba ako žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku, k čomu nie je daná právomoc odporkyne, ktorá nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku a tento dôchodok navrhovateľovi ani nevypláca, preto na rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa z 20.mája 2013 je daná právomoc útvaru sociálneho zabezpečenia Generálneho zboru väzenskej a justičnej stráže.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu (ako aj odporkyne) o nedostatku právomoci odporkyne o tejto žiadosti rozhodnúť a že správne táto patrí príslušnému orgánu v súlade s § 142 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom zabezpečení, t. j. v danom prípade Generálnemu zboru väzenskej a justičnej stráže.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a ustanovenia právnych predpisov odporkyňa nie je oprávnená (a ani nemala) v danom prípade o žiadosti o starobný dôchodok rozhodnúť. Táto právomoc, vrátane posúdenia nároku na hodnotenie všetkých získaných období poistenia pokiaľ sa navrhovateľ domnieva, že mu niektoré obdobia vo všeobecnom systéme neboli správne a úplne zhodnotené prislúchajú príslušnému generálnemu riaditeľstvu zboru väzenskej a justičnej správy, ktorá mu dôchodok priznala a naďalej vypláca.

Keďže zákon č. 461/2003 Z.z. neupravuje postup odporkyne v prípade, ak nie je kompetentná na rozhodnutie, v takom prípade musí odporkyňa postupovať podľa všeobecného predpisu o správnom konaní (§ 20 zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok).

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladné so zákonom a preto § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 O.s.p.). Z dôvodu nedostatku právomoci o žiadosti rozhodnúť postúpi žiadosť navrhovateľa v súlade s § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na rozhodnutie príslušnému orgánu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (§ 142 ods. 4 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb.).

O trovách konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si žiadne neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.